

MÅNEDSBREV

SKJEBERG ROTARYKLUBB

"Kom mai du skjønne (milde)= hetebølge."

Det er godt å ha en kjølig arbeidsplass i underetasjen med murvegger når man skal skrive noen ord til månedsbrevet. Sammenligner vi oss med mai måned i fjor ligger vi nok litt over.

Dette er mai 2017:

Gj. Snitt	Normal	Varmest	Kaldest
11,7°	10,7°	22,8° 6. mai	-2,6° 1. mai

Omdømme komitéen har snart lagt et år bak seg, og jammen har vi fått til noe som klubben kan være stolt av.

En fin folder som sier litt om Rotary og om Skjeberg Rotaryklubb. Den har blitt delt ut til medlemmene og vi håper den kan stimulere eventuelt nye medlemmer til å besøke klubben.

Noen av komitémedlemmene har også vært på noen møter hos vår AG, Konrad Bjoner. Møter med mye ny info og noen diskusjoner om websider, medlemsutvikling og vi fikk gode og nyttige bekjenskaper fra andre klubber.

Den siste tiden har komitéen arbeidet med forslag til nye lover og regler, samt ajourført våre vedtekter. Malen for nye lover og vedtekter er gitt ut av Distriktet og tilpasset vår klubb så godt det lar seg gjøre.

Til slutt vil jeg takke komitémedlemmene for god innsats i arbeidet, og referatene har kommet innen tidsfristen slik at månedsbrevet stort sett har kommet ut i rett tid.

PEB

Nr. 10 Årgang 42 Mai 2018

Klubbinformasjon:

Charterdato: 22. mai 1975
Møtested: Skjeberg Rådhus (Kantina)
Møtetid: Onsdag kl. 19.00

Styret:

President: Morten Pehrson
Innk. President: Einar Gundersen
Sekretær: Ole Kr. Laengen
Kasserer: Rune Larsen
Past President: Ole Enger
Styremedlem: Per Sundby

Månedsbrevkomité:

Per Brevik – Øystein Brodal – Arne Nielsen -
Per Frode Rismark – Herleik Rønningen -
Jens Henrik Westberg

Stoff til månedsbrevet:

Per Brevik
Løkenveien 17
1743 Klavestadhaugen
913 67 848
[e-post: perbrevik46@gmail.com](mailto:perbrevik46@gmail.com)
www.skjeberg.rotary.no

Møteprogram:

06.06	Innkommende President Einar G
15.06	Årsfest på Rorbua Høysand
20.06	"Ut i det blå"
27.06	Protokoll-overleveringer

Referat fra klubbmøte 2. mai 2018

Møtested: Hafslund alléen
Program: Dugnad
Fødselsdag: Morten Pehrson (70 år)
Tilstede: 62,9 %
Referent: Per Brevik

I år var vi heldigere med været og i god tid før kl. 19 var hele gjengen i full virksomhet med ulike oppgaver. Noen trillet jord, noen kappet grener, noen ryddet kvist og gress med raker, noen kappet buskas og småtrær med grensakser og Jim passet på at alle hadde noe å gjøre.

Det var en effektiv gjeng som sto på og etter hvert som vi tok et lite overblikk, kunne vi ane konturen av den gamle alléen som snart er ferdig helt ned til vannet. Som Jim sa: " Det som står igjen, tar vi til neste år".

Etter en liten pust i bakken var det tid for den tradisjonelle rømmegrøten med dertil saft og kaffe.

President Morten kunngjorde et minimøte ved å slå to spader sammen for å tilkalle oppmerksomheten. Fort gjort, og han ble gratulert med sine 70 år 29/4. Hurra for Morten.

Referat fra klubbmøte 9. mai 2018

Møtested: Hasle Trafo
Program: Bedriftsbesøk
Fødselsdag:
Tilstede: 56.8 %
Referent: Arne S Nielsen

Dagens møte i Skjeberg Rotaryklubb var lagt Hasle Trafo der vi ble møtt av Bjørn Brekken som kom direkte fra Gardermoen der han hadde vært på kurs for å forberede seg til pensjonist-alderen.

Bjørn Brekken, som bærer den offisielle tittelen lednings-mester, har ansvaret for høyspentnettet i et meget stort distrikt som starter oppe i Rendalen, omfatter nærmest hele Østlandet med Østfold og også et godt stykke ned i Buskerud. Med andre ord har han ansvaret for at nettet kan distribuere elektrisitet til omtrent 50 prosent av landets befolkning.

I Norge er det kun 5 - 6 personer som har denne tittelen og har lignende ansvar for andre deler av landet. Som ledere for hundrevis av medarbeidere og ansvar for milliardverdier kunne man kanskje tro at disse ville ha «finere» titler som direktører, men Brekken mente at det ligger en god tradisjon og ikke minst yrkesstolthet i tittelen linje-mester, så derfor foretrakk de å holde på den.

Hasle Trafo, som vi besøkte, utgjør bare en bit i hele det enorme høyspent-nettet i Norge, men er litt spesiell. Kanskje er den landets største trafostasjon. Det store anlegget er på 420 kilo volt (420000 volt). De transformerer strøm til forskjellige spenninger og distribuerer ut til distriktet.

Stasjonen fylte 50 år i 2013. Det jobbet folk her døgnet rundt tidligere - minst to mann hele året for å styre det hele, men flere i anleggs- og vedlikeholds-perioder. Alle boligene på nedsiden mot Glomma var i sin tid tjenesteboliger. De ansatte som bodde der hadde døgnkontinuerlig vakt og hadde en vender på veggen som de snudde på når de gikk av eller på vakt. Og så ringte det en bjelle hjemme om det var en feil på anlegget slik at de måtte på jobb.

Det meste styres nå fra Oslo. De har bare en PC i kjelleren som brukes lokalt. Hasle ligger inn under det som kalles Østnes.

Østnettet, som Hasle Trafo tilhører, utgjør også hoved forbindelsen for eksport av kraft til Sverige, mens eksporten til Danmark går via Kristiansand.

Distribusjonen av kraft ut i Europa er nå sentralt regulert på Europeisk politisk nivå og styres etter strenge regelverk. Ikke minst gjelder dette sikkerheten og at tilgangen på kraft er kontinuerlig.

- Hvis vi skal ha utkoblinger neste år for vedlikehold, må vi planlegge det nå i mai/juni. Det er Statnett som koordinerer dette, forteller Brekken.

Det ble spurt om det var mye bråk om monster-master, noe Brekken bekreftet, men la spøkefullt til at det nok ikke var like mye protester mot monster-broer «for dem kan man jo kjøre bil over».

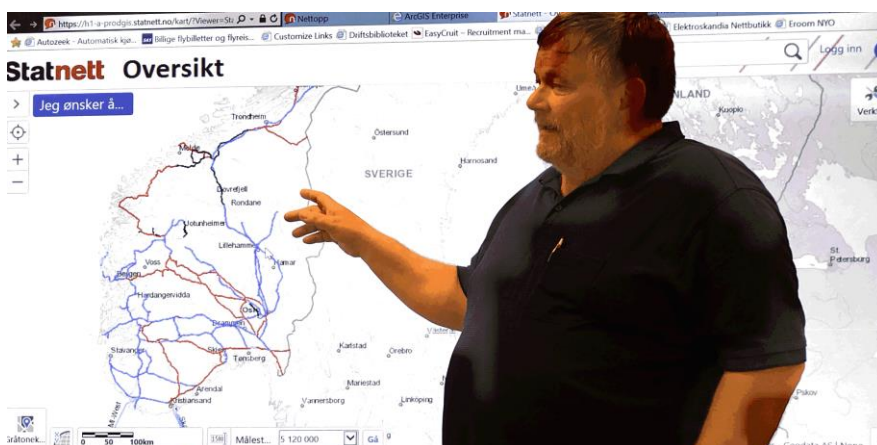
Men hvordan blir det med nok kraft i fremtiden? Kanskje må det til noen kraft-utbygginger i også fremtiden som alle må være med å betale. Behovet syne så være umettelig.

Men kraft er ikke bare en økonomisk utgift for skattebetalerne ettersom Statnett betaler eiendomsskatt til alle kommunene der de har anlegg.

Bjørn Brekken fortalte at man har problemer med å holde linjene åpne når det gjelder skog. De eier traseene selv, men må noen ganger kjøpe til ekstra plass av grunneiere. Det koster dem 25 millioner per år å holde linje-gatene åpne.

- Det blir stadig fuktigere og vi får mer og mer å gjøre med å lage stabile grunnforhold for mastene. Dette blir det mer og mer av. Å legge strømmen i kabel er 10 ganger dyrere enn i lufta, sa Brekken.

Sentralnettet skal bare ha 420 og 300 kilo volt. Men det er en del andre spenninger i andre nett som går til utlandet.

Lednings-mester Bjørn Brekken hadde mange spennende historier å fortelle om strømnettet i Norge og spesielt i sitt eget område som dekker halve Norges befolkning. Et meget stort ansvar.

Dette er kabler for 420 kilo volt. Begge produsert hos Nexans i Halden. Den til venstre er fylt med olje i kjernen. Inne i kablen ligger det en fiberkabel som overvåker temperaturen for hver meter mellom stasjonene. Kablene holder normal i 70 år, men så koster de oppimot 1,2 milliarder i enkelte tilfelle.

Referat fra klubbmøte 16. mai 2018

Møtested: Skjeberg Rådhus
Program: Rapport fra vår RYLA-kandidat, Martine Øby Strand
Fødselsdag: Ole Enger 11/5
Tilstede: 61,1 %
Referent: Jens Henrik Westberg

- Distriktet har nå laget en ny kommunikasjonsplan. Det er viktig for Rotary å kommunisere med samfunnet rundt oss på flere plan.
- Ut i det blå turen går 20. juni

RYLA 2018 ble holdt på Oscarsborg i Oslofjorden utenfor Drøbak. Martine var en av ca. 50 deltakere som møtte hverandre for første gang.

Det hele startet med at alle stod på rekke og presenterte seg. Så skulle man blant annet snakke med sidemannen og etterpå presentere denne for forsamlingen.

Etter «bli kjent» avdelingen og innsjekking begynte første foredrag.

«Hodejeger» Roger Sollied Johansen snakket om generasjonen som er født med teknologien (mobilen) i hånda men som ikke er så livsfjern og asosial som den eldre generasjon vil ha det til. Videre kom han inn på å gjøre et godt intervju og skrive CV.

Første dagen var det tilsammen 5 foredrag med korte pauser imellom.

Foredrag nr. to var: Total Quality Management ved bedriftsrådgiver Ludolf Bjelland.

Nr. 3 var: Fra ide til selskap ved Beate Størkson.

Nr.4 var: Etske utfordringer ved Debora Qughton.

Nr. 5 var: Hvordan løse store, globale miljøutfordringer ved rektor Marit Tveit, Norges Miljø og Biovitenskapelig universitet.

Dag 2 hadde også 5 foredrag med oppgaver etter det første.

Martine kom i gruppe med bare gutter og hadde til å begynne med problemer som jente med å komme til orde i gruppa. Men hun løste det etter hvert ved å bryte inn i diskusjonen og si hva hun mente.

De andre foredragene var: Motivasjon og mestring ved Rune Semundseth.

Grunder og rullestolbruker Tom Myklebust, endre hjelpemidler.

Dag og Cynthia Reynolds, gjenbruk og sirkulærøkonomi.

Anniken Svaberg, produksjonsleder på Volvo: Veien til lederrollen.

Andre dag ble avsluttet med middag på borgen som etter Martines mening var både flott og god. Etter middagen og en slitsom men interessant dag bar det rett i seng.

Den tredje dagen var det en flyktning fra Libanon som hadde et foredrag om hvordan det var å komme til Norge uten penger og integrere seg her.

Han omsetter nå for 100 mil. i et bilfirma i året. Det er Norges største inkluderingsfirma. Han har gjort sin drøm til virkelighet.

Tilslutt var det lunsj og omvisning på Oscarsborg.

Martine fikk nye venner og et framtidig nettverk som kan komme til nytte. Og så alle som ble lagt til på facebook selvsagt.

Det må også nevnes den svært gode måten Martine framførte foredraget sitt på. Veldig artig for oss «gamlinger» å se og høre hvordan Martine gjorde den jobben.

Referat fra klubbmøte 23. mai 2018

Møtested:	Peterson Packaging AS
Program:	Bedriftsbesøk
Fødselsdag:	
Tilstede:	68,6 %
Referent:	Herleik Rønningen

Vi ble tatt imot av salgsdirektør Tommy Prøitz som i den følgende timen gikk gjennom selskapets historie og fremtidsutsikter.

Fabrikkområdet ligger på Karlsberg gård som ble ervervet av Emil Iversen i 1918. Iversen begynte i det små med etablering av Sarpsborg Emballasjefabrikk i sitt eget hjem i byen.

1918: Kjøp av tomten. 1961: M. Peterson og Søn. 2006: Investorgruppe ervervet samtlige aksjer i selskapet og kjøpte opp fire nye fabrikker i Sverige / Danmark.

2012: Pemco ervervet aksjene og endret navn til Peterson Packaging AS.

2016: VPK Packaging Group kjøpte ut Pemco og har investert 230 mill kr. i selskapet.

Familieeid bedrift – 3 søsken – ute av børs – hovedkontor Brussel.

Selskapet er Norges største leverandør av bølgepappemballasje og har 200 ansatte i Sarpsborg. 1500 aktuelle kunder deriblant de største profilerte selskaper i Norge. Største kunder er Bama, Nortura, Mills. Omsetning 2016: Nok 185 mill. Iflg. Regnskapstall samme år har selskapet tilfredsstillende likviditet og soliditet, men svak lønnsomhet (2 %). Så nye sterke kapitaleiere med evne til å investere i bedriften var nødvendig.

Bølgepapp leveres for transport og eksponeringsemballasje for møbler, hvitevarer, bildeler, legemidler mm. 25 trailere går ut fra fabrikk hver dag. Man forventer en økning av volum på 2% årlig – årsak befolkningsvekst, flere singelhusholdninger, økt miljøfokus og overgang fra plastemballasje. Prøitz opplyste om en gjenvinningsgrad på 90 % av produktene, men man må stadig ha tilførsel av nye fibre for å opprettholde kvalitet. Han poengterte at bedriften produserer løsninger for sine kunder. Bedriften har 5500 produkter tilpasset kundens behov og at det stadig pågår innovasjon på produktsiden.

Fremtid:

Han så lyst på fremtiden og var spesielt glad for at bedriften nå har fått eiere med kapital og kompetanse og at de nå er i et nettverk av bedrifter i hele Europa. (Blue Box partners.)

Selskapet flytter til Svinesundparken der det skal bygges et helt nytt fabrikkanlegg for å takle større volum og reduserte kostnader. Anlegget skal være innflytningsklart i 2019. Selskapet mål er å ha minst mulig miljøbelastning, bl.a. ved:

- Transportoptimalisering - 100 % gjenvinning - Kobberfrie farger
- Lim av naturlige råvarer - ISO sertifisering
- FSC godkjente leverandører (bærekraftig hogst)

Et interessant bedriftsbesøk i en bedrift som ser lyst på fremtiden med nye kapitalsterke eiere og et stort informasjonsnettverk i en konkurranseutsatt bransje.

Referat fra klubbmøte 30. mai 2018

Møtested: Skjeberg Rådhus
Program: Klubbens lover og regler
Fødselsdag: Per Sundby 25/5
Tilstede: 67,6 %
Referent: Per Brevik

Per Sundby minnet om årsfesten som i år er på Rorbua i Høysand. Det blir reker med tilbehør. Oppfordret reke-allergikere å si fra ang. alternativ mat.

Hans Erik orienterte om "ut i det blå"-tur onsdag 20. juni. Oppmøte på parkeringsplassen ved Hafslund Hovedgård. Innkjørsel fra RV 111.
Oppmøte kl. 16.30 Buss og guide koster kr. 300.-

Ole Enger oppfordret alle som har "lopper" til å møte opp på Høysand frimarked søndag 17/6 og/eller 24/6 som representanter for klubben. Fin reklame og kanskje noen inntekter til klubben også.

Så var det klart for omdømme-komiteéns forslag til nye lover og regler samt endring av klubbens vedtekter. Komiteen fant ganske snart ut at det ble mye mer jobb å endre de lovene vi allerede har, enn å tilpasse det nye forslaget.

Øistein B gikk igjennom et forslag som baserer seg på et felles ønske fra RI og som er oversatt av Distriktet. Forslaget er sterkt preget av juridiske vendinger, men ikke så veldig vanskelig å tilpasse vår klubb.

Det ble en del kommentarer og fortsatt er det noe som må endres og tilføyes, men i det store og hele ble forslaget godkjent av klubben.

Rotarys lover og regler

- **Vedtatt I Rotarys lovutvalg**

Klubbene bør tilpasse sine vedtekter i samsvar med Rotarys formål og verdier, nedfelt i forslag til lovtekst.
Endres hvert 3.år

- **Presidentens mandat fra PETS**

Presidenten har akseptert oppgaven fra PETS inneværende periode og gitt mandatet til komiteen for informasjon og omdømme

Komiteen har tatt utgangspunkt i forslaget til lovtekst og sammenliknet med våre lover.

Tilpasninger er gjort for å ta hensyn til våre små særbehov

Våre vedtekter er gjennomgått for å tilpasses til nye lovtekster

Mimresiden

MØTE 4. MAI

Tilstede : 34 medlemmer (bra!)

Geburtsdager: Terje K.

Kveldens tema: Trafikk-sikkerhet v/Egil Nordengen

Egil Nordengen er sekretær i Østfold Fylkes trafikksikkerhetsutvalg. I tillegg er han ordfører i Varteig, og kjenner således trafikk-problemene på kroppen fra to sider, både som fagmann (som ber om penger) og som politiker (som eventuelt bevilger penger).

Øverste faglige ansvarlige for trafikksikkerheten i fylket er Vegsjefen. Han rapporterer til fylkets samferdselsutvalg som igjen er underlagt Fylkestinget. Det vil si at politikerne til syvende og sist bestemmer, mens faglig instans innstiller.

For ti år siden var ulykkene på topp i Østfold med 744 registrerte drepte og skadde. Det ble da satt i gang kampanjer og intensivt arbeid for å bringe antallet ned. Bunnen ble nådd 11982 med 570 drepte og skadde. Etter dette har tallet dessverre gått opp igjen og i 1985 var det 670, mens målet var 467.

En av de viktigste årsaker til den høye statistikken både i vårt fylke og over alt ellers er promillekjøring. Det antas at det bare i Østfold kjøres I 200 bilturer hver dag hvor føreren er påvirket. I praksis betyr dette at 100 promillekjørere hver dag passerer Sarpebrua! Man regner med at 25% av ulykkene skyldes promillekjøring og at prosenten stiger til 50 når det gjelder drepte i trafikken.

Ellers er fart en meget viktig årsak, spesielt til alvorlige ulykker. Det hevdes at 10% reduksjon av farten vil, bety 50% færre drepte. Dette gjelder spesielt dårlige, men mye trafikkerte veier. Motorveier tåler høyere hastighet uten at ulykkestallet stiger tilsvarende, hvilket bevises ved at E6 er fylkets sikreste vei.

Nordengen kom så inn på hva som kan gjøres for å få ulykkes-statistikken ned. Hans konklusjon var: Informasjon i kombinasjon med nødvendig overvåking og kontroll-tiltak. Dette kan alle være enig i, men problemet er å få bevilget penger til aksjonene. Selv om det viser seg at politikontroller er "lønnsomme", dvs, at man får inn mer i bøter enn det kontrollen koster, får ikke politiet beholde midlene til nye kontroller. Det er nemlig forskjellige budsjetter.

Kanskje må man være politiker eller byråkrat for å forstå hvorfor man ikke er interessert i å spare liv samtidig som man tjener penger?

B. E. Th.

Sistesia Statistikken

100 % fremmøte mai

Per Brevik	Morten Pehrson
Jim Johansen	Rolf Jul Strand
Ole-Kristian Laengen	Thor Otto Trapness
Rune Larsen	Kåre Vastveit
Hans Erik Pedersen	

2/5	9/5	16/5	23/5	30/5	Snitt
62,9	56,8	61,1	68,6	67,6	63,4

Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.	Snitt	Jan	Feb.	Mars	Apr.	Mai	Juni
69,5	79,7	71,8	82,5	71,4	74,9	74,9	70,6	62,9	72,4	63,4	

Programkomité	Fest/kamerat. komité	Rotary Foundation komité
Kai Brandstorp (leder)	Jørgen Winsvold (leder)	Per Frode Rismark (leder)
Hans Kr. Guslund	Stein Juliussen	Per Andersen
Steinar Kjuus	Brynjulv Kjenstad	Ivar Haug
Thor Lystad	Herleik Rønningen	Per Løkkevik
Hans Erik Pedersen	Per Sundby	Thor Ørseng
	Kåre Vastveit	
Prosjektkomité	Omdømmekomité	Medlemskapskomité
Kjell Lunde (leder)	Arne Nielsen (leder)	Ole Enger (leder)
Jan W. Damsleth	Per Brevik	Øystein Brodal
Jens Grønnerød	Per Halvorsen	Øyvind Kjølberg
Jim Johansen	Morten Pehrson	Lasse Lundgaard
Rolf Jul Strand	Søren Pyntlund	Tor Otto Trapness
Jens Westberg	Per Chr. Solberg	

Styret:

President:	Einar Hals Gundersen
Past president:	Morten Pehrson
Innk. president:	Per Inge Magnusen
Sekretær:	Ole-Kristian Laengen
Kasserer:	Rune Larsen
Styremedlem:	Jørgen Winsvold

Administrasjonskomité: Styret, Program- og Fest-/kameratskapskomité

Programkomité: Forberede og arrangere programmer for klubbens ordinære og spesielle møter.

Fest-/Kameratskapskomité: Rigging og kaffeservering på klubbmøter. Ansvar for øvrige arrangement.

Medlemskapskomité: Ansvarlig for klubbens medlemsutviklingsarbeid

Omdømmekomité: Ansvarlig for månedsbrev, hjemmesiden, web, klubbens PR og omdømme.

Rotary Foundation komité: Ansvarlig for klubbens internasjonale prosjekter og ungdomssatsing.

Prosjektkomité: Ansvarlig for klubbens lokale prosjekter.

Opplæring/arkiv: Ansvarlig for klubbens opplæringsarbeid og arkiv.

Revisor: Steinar Kjuus